

2017/68

ONTVANGEN 27 SEP. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Avans hogeschool
T.a.v het College van Bestuur
Postbus 90116
4800 RA BREDA

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **26 SEP. 2017**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid Ad Logistiek

Onze referentie
1257082

Uw brief van
06 juli 2017

Uw referentie
17B001107

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 6 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degree-programma Logistiek te verzorgen als bekostigd programma (voltijd) in de gemeente 's-Hertogenbosch. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 september 2017, kenmerk 2017/68 positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree-programma Logistiek te verzorgen als bekostigd programma in de gemeente 's-Hertogenbosch. Op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel Invoering associate degree-opleiding, geldt onderhavig besluit als positief besluit voor de Associate degree-opleiding Logistiek (voltijd) te 's-Hertogenbosch.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

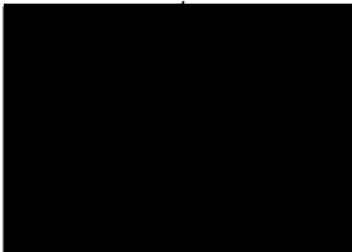
Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien het programma niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuw Ad-programma. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuw Ad-programma in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
1257082

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

datum
14 september 2017

Op 17 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Avans Hogeschool (brief van 6 juli 2017, kenmerk 17B001107) om de hbo Associate degree Logistiek als bekostigde opleiding te verzorgen te 's-Hertogenbosch. De aanvraag was op 17 juli 2017 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De CDHO heeft op 17 augustus 2017 omwille van de zorgvuldige besluitvorming een nieuwe beslistermijn gesteld.

onderwerp
nieuwe opleiding
Avans Hogeschool
voltijd
hbo Ad
Logistiek
's-Hertogenbosch

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Avans Hogeschool om de hbo Ad Logistiek als bekostigde opleiding te 's-Hertogenbosch te verzorgen.

ons kenmerk
2017/68

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlage
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil vanaf september 2018 de voltijd Ad Logistiek in 's-Hertogenbosch aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Ad van 120 EC in het Croho onderdeel Economie

De opleiding bestaat uit vier modules: basiskennis en –vaardigheden, logistieke procesbeheersing en performance management, het verbeteren van logistieke performance en een keuzemodule. Vakken zijn bijvoorbeeld supply chain management, bedrijfskunde, reverse logistics, het inrichten van leveranciers- en klantrelaties, project- en communicatievaardigheden.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo 4 diploma in bij voorkeur logistiek, management of groothandel & retail. Ook voor studenten met een havo diploma met wiskunde en economie of management & organisatie is instromen mogelijk. Kandidaten die geen passende vooropleiding hebben en ouder zijn dan 21 jaar kunnen deelnemen aan de toelatingstoets 21+. Als zij hiervoor slagen worden zij toegelaten tot de Ad Logistiek.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen gaan werken in functies waarvoor meer dan een mbo4 diploma vereist wordt, zoals planner, orderbegeleider, supply chain analist, medewerker bedrijfsbureau, logistiek teamleider of projectmanager. Ook

pagina 2 van 7 kunnen ze doorstromen naar bachelors van de NHTV: Logistiek & Economie of Logistiek & Techniek.

Deze aanvraag is onderdeel van een pakket van 16 Ad-aanvragen die door Avans Hogeschool en de Hogeschool Zeeland tegelijkertijd zijn ingediend. Aanvragers hebben voor deze 16 aanvragen generieke informatie verstrekt, waarin wordt ingegaan op de onderwerpen samenwerking & organisatie, maatschappelijke relevantie en inbedding in de regionale kennisinfrastructuur.

De commissie heeft de aanvraag van Avans hogeschool voor de Ad Logistiek in 's-Hertogenbosch beoordeeld in samenhang met de aanvraag voor een soortgelijke Ad in Roosendaal.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de Ad Logistiek nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van de stelling is deze vergeleken met vijf verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen. Het gaat om de volgende opleidingen: bachelor Logistiek & Economie, bachelor Logistiek & Engineering (NHTV), de onbekostigde Ad Logistiek & Economie (LOI), de onbekostigde opleiding Logistiek MHBO management (NCOI) en de onbekostigde hbo opleiding Logistiek management (NCOI). De commissie merkt echter op dat een bachelor niet als verwant aanbod wordt beschouwd. Daarom zijn de bachelors en andere opleidingen die geen Ad's zijn buiten beschouwing gelaten en is enkel gekeken naar de Ad Logistiek & Economie van de LOI. Deze wordt volgens aanvrager in deeltijd aangeboden en omvat minder studiepunten dan de Ad Logistiek. De commissie vindt echter dat deze Ad wat het curriculum betreft voor een aanzienlijk deel overlapt met de Ad Logistiek.

De commissie merkt op dat er meer verwante Ad's zijn die opleiden tot dezelfde soort beroepen (en dit jaar starten). Dit zijn de voltijd Ad Logistiek Management bij de Hogeschool Rotterdam, de duale Ad Logistiek & Economie bij Stenden Hogeschool, de voltijd Ad Business Studies Logistiek van InHolland en de deeltijd Ad Logistiek & Economie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen. De Ad Logistiek Management is meer gericht op leidinggeven in de logistiek. Stenden heeft nog geen informatie gepubliceerd over de Ad Logistiek & Economie. Business Studies Logistiek heeft een redelijk aantal overeenkomende vakken, maar is meer gericht op verkoop- en voorraadbeheer dan de Ad Logistiek. Kortom, de curricula en uitstroomberoepen van bovenstaande opleidingen overlappen slechts deels met die van de Ad Logistiek.

Met de Ad Logistiek & Economie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen zijn de overeenkomsten groter. Deze Ad heeft twee uitstroomprofielen, waarbij de beroepen van één profiel overeenkomen met de beroepen van de Ad Logistiek. Ook qua vakken is sprake van redelijk veel overeenkomsten. Op grond daarvan concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is

pagina 3 van 7 de noodzaak van de Ad Logistiek in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de Ad Logistiek aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op de Strategische Agenda van het Ministerie van OCW (De waarde(n) van weten, Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025, juli 2015). In de Strategische Agenda wordt het belang van de Associate degree onderschreven. In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 (p.53) wordt aangegeven: 'Het werkveld heeft bovendien behoefte aan opgeleiden tussen mbo-4 en bachelor'. In de kamerbrief 'De Associate degree krijgt een steviger rol in het onderwijsgebouw' (11 juni 2015, kenmerk 31288) pleit de Minister van OCW voor een zelfstandige positie van de Ad binnen het onderwijsbestel.

Op grond van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 concludeert de commissie dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager heeft de arbeidsmarktbehoefte zowel kwalitatief als kwantitatief onderbouwd. Daarvoor is een beroep gedaan op Kwantitatieve Arbeidsmarktgegevens Logistiek van Panteia (december 2016), de Sectorbeschrijving groothandel (UWV, 2013), arbeidsmarktgegevens van het UWV (2014), de Kennis- en Innovatieagenda Logistiek (2015) van het Topteam Logistiek en de Human Capital Agenda Topsector Logistiek (2011). Laatstgenoemde agenda is verouderd. Aanvullend heeft de commissie gekeken naar de Factsheet arbeidsmarkt vervoer en logistiek (UWV, 6 april 2017). De geografische ligging en goede verkeers- en vervoers- infrastructuur in Nederland bieden ontwikkelkansen voor de logistieke sector. Het transport over spoor en water zal toenemen (Kwantitatieve Arbeidsmarktgegevens Logistiek, Panteia, december 2016, p.42).

Van het personeel binnen de sector logistiek en vervoer werkt 77% in het vervoer en 22% in de opslag en dienstverlening. Laatstgenoemde deelsector kent sinds 2010 een banengroei van 15% (Factsheet arbeidsmarkt vervoer en logistiek, UWV, 6 april 2017, p.1). In de Noordbrabantse regio zijn logistieke dienstverleners, groothandels en de industrie potentiële werkgevers. In de groothandel zijn trends waar te nemen zoals verkoop via webwinkels, 3D-printen, stadsdistributie en de circulaire economie. Hiervoor zijn betrouwbare ICT-systemen nodig (Sectorbeschrijving groothandel 2013, p.16-22). Daarom ontstaan bij groothandels steeds meer functies met ICT componenten boven mbo4 niveau. In bepaalde industrietakken is mede door automatisering juist sprake van structurele werkgelegenheidskrimp. Om de efficiëntie te verhogen wordt ook hier veel geïnnoveerd met ICT. Dit zorgt wel voor meer werkgelegenheid voor personeel met minimaal een mbo4 diploma (UWV, 2014, p. 3 en p.20-22, Sectorbeschrijving groothandel, 2013, p.12 en 13). De Ad Logistiek zal inspelen op de implementatie van innovatieve toepassingen in de logistiek en zich richten op recent ontstane nieuwe functies die onder andere op ICT zijn gericht (Topteam Logistiek, 2015, Kennis- en Innovatieagenda Logistiek 2016-2019). Tevens is meer inzicht nodig in

pagina 4 van 7 de logistieke keten om verspilling en energieverbruik te voorkomen (UWV, 2014, p. 16 en 17). De Ad Logistiek kan hier een bijdrage aan leveren.

In de sector vervoer en opslag wordt tot 2019 een toename van 11.000 banen verwacht. Door vergrijzing wordt de komende jaren een tekort aan goed opgeleide vakmensen verwacht in de logistiek, waaronder planners. (Factsheet arbeidsmarkt vervoer en logistiek, UWV, 6 april 2017). In 2015 waren logistieke vakmensen en planners twee van de meest gevraagde beroepsgroepen. Voor planners wordt relatief vaak een hbo opleidingsniveau vereist. In het AIS van ROA is te zien dat in de sector transport en logistiek de komende jaren een overschot van professionals op mbo4 niveau zal ontstaan omdat voor logistieke functies vanwege hogere beroepsvereisten een hoger opleidingsniveau nodig is (zie Tabel 1). Daarentegen ontstaat er een oplopend tekort van 2.200 hbo professionals voor heel Nederland (zie Tabel 2).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose mbo4 transport en logistiek.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
mbo 4 transport en logistiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		1600	6	1	hoog
mbo 4 transport en logistiek	verwachte vervangingsvraag tot 2020		1600	6	1	erg laag
mbo 4 transport en logistiek	verwachte baanopeningen tot 2020		3200	12	1.9	laag
mbo 4 transport en logistiek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		10400	40	5.7	erg hoog
mbo 4 transport en logistiek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2020	1.25				geen
mbo 4 transport en logistiek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	1.25				slecht
mbo 4 transport en logistiek	loopbaanperspectief	1.57				redelijk

Bron: ROA, AIS

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose hbo transport en logistiek.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo transport en logistiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2200	7	1.1	hoog
hbo transport en logistiek	verwachte vervangingsvraag tot 2020		5600	17	2.7	gemiddeld
hbo transport en logistiek	verwachte baanopeningen tot 2020		7800	24	3.6	gemiddeld
hbo transport en logistiek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		5600	17	2.7	gemiddeld
hbo transport en logistiek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2020	0.97				groot
hbo transport en logistiek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	0.97				goed
hbo transport en logistiek	loopbaanperspectief	1.77				goed

Bron: ROA, AIS

Voor de Ad Logistiek in 's-Hertogenbosch zijn de regio's Midden-Brabant en Noordoost-Brabant relevant. De afgelopen jaren is sprake van groei in de sector. Noordoost-Brabant steeg van de 13^e naar de vijfde plaats op de ranglijst van logistieke hotspots in Nederland. Op lokaal niveau zijn krachten gebundeld in

pagina 5 van 7 logistieke platforms (www.vijfsterrenlogistiek.nl/over-ons). De leden zetten in op cross-overs met opleidingsgebieden zoals techniek, ICT, logistiek voor de zorg en reverse logistics. Een arbeidsmarktbehoefte is op grond van het bovenstaande aannemelijk gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager doet geen beroep op de zwaartepunten in de prestatieafspraken. Aangezien de opleiding niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 17 juli 2017 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Avans hogeschool om de Ad Logistiek in 's-Hertogenbosch aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager heeft geen overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde Ad opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De commissie heeft de instroom kunnen vinden van één verwante Ad (zie Tabel 3). Bij de beoordeling van de aanvraag heeft zij ook rekening gehouden met de belangen van binnenkort te starten bekostigde logistieke Ad's (zie Tabel 4). De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelde rond de 15 studenten. Deze Ad en de nog te starten verwachten in totaal circa 200 studenten, maar zullen worden aangeboden in andere regio's.

Tabel 3. Instroom in de verwante Ad van Stenden hogeschool

Ad	2013	2014	2015	2016
Logistiek & Economie	21	1	20	15

Bron: Criho

Tabel 4. Voorspelde instroom in verwante Ad

Ad	instelling	2016	2017
Logistiek & Economie	Hogeschool Arnhem Nijmegen	-	29

Bron: aanvraag 2016/36

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de Ad Logistiek op grond van een onderzoek onder mbo4 studenten logistieke dienstverlening, groothandel en industrie in 's-Hertogenbosch en Roosendaal. Zij zijn opgeleid tot vestigingsmanager groothandel, logistiek supervisor, manager transport & logistiek, manager retail of ondernemer retail. Daaruit blijkt dat ruim 30% overweegt om de Ad Logistiek te gaan doen. Het gaat om 87 studenten. Op basis van eigen onderzoek en eerdere ervaringen schat aanvrager in dat 25% van deze geïnteresseerden zal starten met de Ad Logistiek en dat het aantal ieder jaar met

pagina 6 van 7 20% zal groeien (zie Tabel 5). Het eerste jaar worden 22 studenten verwacht. De commissie acht deze prognose realistisch.

Tabel 5. Instroomprognose Ad Logistiek

studiejaar	2018	2019	2020	2021	2022
aantal studenten	22	26	31	38	45

Bron aanvraag

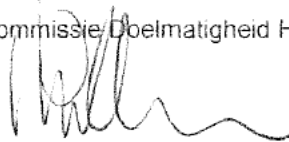
Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de Ad Logistiek wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De Ad Logistiek zal worden ingebed in de Ad-Academy Oost-Brabant (AAAd). Dit initiatief is tot stand gekomen door samenwerking van Avans met het Koning Willem I College, ROC de Leijgraaf, ROC Tilburg en het bedrijfsleven. Met deze partners is een meerjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten die toeziet op de inzet van docenten in de ontwikkelteams en het docententeam van de AAAd als ook samenwerking op het gebied van voorlichting, marketing en communicatie. M.b.t. de inzet van docenten is overeengekomen dat voor 50% gebruik gemaakt van docenten van Avans en voor 50% van docenten van de ROC's. Twee keer per jaar wordt bestuurlijk gesproken over de samenwerking en de realisatie van de doelstellingen van de AAAd.

Vestiging van de Ad Logistiek in 's-Hertogenbosch heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie concludeert dat er voldoende ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad Logistiek te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.